

تولد کتابخانه خانگی

دخترش، سارا در سال ۱۳۸۵ به دنیا آمد. زهرا خانم دوسال اول او را با خود به محل کار می برد، اما از سال سوم تصمیم گرفت پاره وقت کار کند تا زمان بیشتری را در کنار دخترش باشد. او در این باره می گوید: مشاور پایه یک صنایع غذایی بودم و برای شرکت های نو شتم و مشاوره می دادم. اما در کنار آن، برای دخترم کتاب می خریدم و می خواندم و تجربه هایم را ثبت می کردم. کم کم از دل همین تجربه ها، چند کتاب نوشتیم. یکی از این کتاب ها، مجموعه ای از قصه هایی بود که سارا هنگام نقاشی

قوانینی برای استفاده بهتر از کتاب

زهرا عباسی تصمیم گرفت با ایجاد قوانین ساده، تجربه ای مثبت برای همه فراهم کند: افتتاحیه رسمی، کارت عضویت، تعیین مهلت بازگشت دو هفته ای و حتی جریمه برای تأخیر. زهرا خانم می گوید: بعد از دو هفته دیدم بچه ها کمتر برای گرفتن کتاب می آیند. وقتی از بچه ها پرسیدم، گفتند می ترسیم کتاب آسیب ببیند. به آن ها یاد دادم که چگونه از کتاب مراقبت کنند. علت آن هم این بود که بچه ها سراغ کتابخانه های شهر نمی رفتند و با قوانین آشنا نبودند. از ۲۷ خرداد ۱۳۹۴، هر هفته چهارشنبه ها، کودکان به کتابخانه می آمدند. برنامه ها شامل انتخاب یک کتاب و انجام فعالیت عملی مرتبط بود: از نقاشی گرفته تا ساخت مدل های علمی. یکی از پروژه ها، ساخت آبگیر مصنوعی در حیاط خانه بود تا تغییرات اکوسیستم را مشاهده و ثبت کنند. فعالیت ها به کودکان کمک می کرد درس ها را عملی تجربه کنند و با علاقه بیشتری مطالعه کنند. بچه ها ثابت تمام فعالیت های این برکه در دومین دوره جایزه سپیدار شرکت کردند و لوح افتخار گرفتند.

اضافه شدن فعالیت های علمی، هنری و مذهبی

کتابخانه، سارا و رگسنا، تنها محل مطالعه نیست. فعالیت های علمی و هنری، برگزاری جشن های ملی و مذهبی، کمک به زلزله زدگان، جشن یلدا و مراسم محرم و مناسبت های مذهبی نیز در برنامه های این کتابخانه جای خود را دارند. در این تجربه ها، کودکان با کار گروهی، خلاقیت و مسئولیت پذیری آشنایی می شوند و مادران در این برنامه ها همکاری می کنند. این کتابخانه خانگی، امروز حدود ۴ هزار جلد کتاب دارد. از کتاب های مرجع علمی تا دایره المعارف ها، داستان های کهن اقتباسی، کتاب های تاریخی و هنری، ادبیات کودکان و کتاب های محیط زیست و... که همه به دلیل همین فعالیت ها به کتابخانه اضافه شدند.

تجربه فضای مجازی در دوران کرونا

با شیوع کرونا، فعالیت ها به فضای مجازی منتقل شد. گروهی برای مادران و فرزندان تشکیل شد و بازی ها و فعالیت هایی برگزار شد که نیاز به وسایل خاص نداشت و مهارت های حسی کودکان را تقویت می کرد. این گروه که «دوره رشد» نام دارد، رایگان بود و بسیاری از خانواده ها از شهرهای مختلف به آن پیوستند. پس از کرونا، کتابخانه همچنان به کودکان و خانواده ها خدمات ارائه می کند و امکان استفاده از منابع کتابخانه برای تحقیق و پروژه های علمی فراهم شده است. البته اکثر آن هایی که از کتابخانه استفاده می کنند، دوستان خود سارا و رگسنا یا دانشجویانی هستند که در حوزه کودک و نوجوان فعالیت دارند.

کنج آرامش، نیاز هر خانه

در نهایت زهرا خانم معتقد است هر خانه ای به یک کنج آرامش نیاز دارد و می گوید: هر کس راهی پیدای کند تا به آرامش درونی برسد ولی برای من و خانواده ام این کتاب بوده که توانسته به مالذت زندگی را بچشاند. کتاب توانسته ما را برای ساعتی از دنیای محصورکننده فضای مجازی دور کند و به آرامش برساند. با اینکه قیمت کتاب در این سال ها افزایش داشته و شاید بعضی ها نتوانند کتاب را در سید خرید خانواده داشته باشند، می توانند به کتابخانه ها مراجعه کنند و با خواندن کتاب مورد علاقه شان به آرامش برسند.

فعالیت در مرکز دارالاکرام

زهرا عباسی در کنار فعالیت های خانگی، به کودکان بی سرپرست و بدسرپرست در مرکز دارالاکرام در خیابان دانشگاه نیز توجه دارد. او کتابخانه ای در این مرکز راه اندازی و تجهیز کرده و فعالیت های فرهنگی و کتاب خوانی اجرا می کند. سحر فرخنده، کارشناس آموزش دارالاکرام، می گوید: یکی از کارهایی که در این فضا انجام می دهیم، کارهای فرهنگی و مطالعه کتاب است. خانم عباسی تسهیلگر کودک است و حدود ۱۰ سال می شود که اینجا فعالیت دارد. در این مدت با این کودکان موضوعاتی همچون مهارت های زندگی و مفاهیم شهروندی را کار کرده و همراه بچه ها در این حوزه کتاب خوانده است. هفت عادت کودکان شاد، مجموعه کتابی است که خانم عباسی آموزش آن را برای بچه ها بر عهده داشت. زمان جنگ دوازده روزه نیز با کمک خانم عباسی، جشنواره «شکوه پابرجا» را برگزار کردیم و هدفمان این بود که بچه ها بیشتر با کشورمان، ایران آشنا شوند.

کتابخانه ای برای کارهای علمی و پژوهشی

مریم علی حوری هفده سال دارد و از اقوام همسر خانم عباسی است. زمانی که کتابخانه خانگی «سارا و رگسنا»، راه افتاد، مریم یکی از طرفداران پروپاقرص این کتابخانه شد و هر هفته در جلسات چهارشنبه کتابخانه حضور داشت. او می گوید: خواندن کتاب های علمی و انجام نکات علمی آن به صورت عملی، برایمان پراز هیجان بود. این طوری مباحث علمی را بهتر یاد می گرفتیم و در خاطرم می ماند. مریم از همان زمان، مطالعه کتاب را رها نکرده و ادبیات داستانی جزو علایق او است. او می گوید: در سال های اخیر به خاطر کنکور و درس ها ساعت مطالعه ام کمتر شده است، ولی هنوز هم گهگاهی به کتابخانه دوران کودکی ام یعنی «سارا و رگسنا» سر می زنم. دوست دارم بعد از آزمون سراسری دوباره مطالعه کتاب های داستانی را شروع کنم.

تحصیلات تخصصی و نقد ادبیات کودک

زهرا عباسی پس از تجربه هایی که از کتابخانه داشته و با توجه به کمبود نقد علمی در ادبیات کودک، تحصیلات خود را در این حوزه ادامه داده و کارشناس ارشد ادبیات کودک و نوجوان است. او سپس نقد ادبیات کودک را آغاز و با کار گروه ادبیات کودک و نوجوان دانشگاه فردوسی، همکاری اش را شروع کرد. کتاب او با عنوان «رمان نوجوان امروز در بوته نقد بوم گرا» بهار و تابستان امسال منتشر شده و آثار دیگری نیز در حوزه های مختلف نوشته است. برای مادران کتاب های «کتاب همراه»، «آنچه پس از تولد نوزادتان باید بدانید»، «چگونه پس از زایمان از خود مراقبت کنیم»، «رانشته است». برای کودکان کتاب های «باطبیعت مهربان باشیم»، مجموعه شعر کودکان، «غذای سالم»، مجموعه پنج جلدی «بخوان، خوب ببین و نقاشی کن»، مجموعه پنج جلدی «دوباره نگاه کن»، «کتاب هایی درباره حیوانات و محیط زیست را نوشته است. در حوزه ترویج مطالعه، مجموعه سه جلدی «تجربه های ترویج خواندن در کتابخانه خانگی سارا و رگسنا»، رابه رشته تحریر درآورده است.

